

Οι Ζαπατίστας εξαγγέλουν την έναρξη μιας παγκόσμιας καμπάνιας για την υπεράσπιση της γης και των ιθαγενικών, αγροτικών και αυτόνομων περιοχών στην Τσιάπας, το Μεξικό και τον κόσμο.

Ως εφόδιο της άλλης καμπάνιας, ως βάση συζήτησης και συμπόρευσης αλλά και ως παγκόσμιο κάλεσμα οι Ζαπατίστας και οι σύντροφοί τους υπογράφουν και δημοσιεύουν τον Ιούνιο του 2005 την **6^η διακήρυξη της ζούγκλας Λακαντόνα**. Ένα μανιφέστο που από τη μία περιγράφει τη κατάσταση εντός χώρας και εντός ζαπατίστικου κινήματος και από την άλλη εκφράζει τους στόχους των Ζαπατίστας για το Μεξικό αλλά και τον κόσμο αλλά και την οπτική τους για τον τρόπο που αυτοί οι στόχοι θα επιτευχθούν (ο δρόμος που πρέπει να ακολουθηθεί).

Οι Ζαπατίστας αυτοπροσδιορίζονται, περιγράφουν τον αγώνα τους και προτείνουν έναν δρόμο αντίστασης και αλληλεγγύης. Το κείμενο έχει ξεκάθαρα αντικαπιταλιστικό ύφος, είναι χαρακτηριστικό του τρόπου γραφής, έκφρασης και σκέψης τους και είναι η τελευταία διακήρυξη που έχει δημοσιοποιηθεί από τους Ζαπατίστας.

Ο αγώνας με αξιοπρέπεια για την αυτονομία, ο πόλεμος χαμηλής έντασης καθώς και το παγκόσμιο κίνημα αλληλεγγύης συνεχίζονται. Από τον Ιανουάριο του 2013 η σταδιακή δημοσιοποίηση μιας σειράς κειμένων ίσως σηματοδοτούν το τέλος της 6^{ης} Διακήρυξης (της άλλης καμπάνιας εντός Μεξικού και της διεθνούς 6^{ης} εκτός) και επανανοηματοδοτούν των αγώνα των Ζαπατίστας. Τα κείμενα αυτά, με γενικό τίτλο: **«αυτοί και εμείς»** υπογράφονται από τον υποδιοικητή Μάρκος, είναι γραμμένα σε ελεύθερη γλώσσα (σχεδόν αργκό) και χρησιμοποιούν αλληγορίες, διαλόγους, ιστορίες από την καθημερινότητα και παραδείγματα. Τα κείμενα εμπεριέχουν μια κριτική στην υπάρχουσα πολιτική κατάσταση, επιδιώκουν μια παγκόσμια συμπόρευση, παράλληλη χρονικά αλλά και αυτόνομη εναντίον των κοινών «όχι» και μια σταδιακή οριοθέτηση των κοινών «ναι», μια προσπάθεια να δοθούν απαντήσεις στο «πως». Δεν είναι τυχαίο πως συμπιπτουν χρονικά και με το κάλεσμα για συμμετοχή στο μικρό σχολείο των Ζαπατίστας (σχολείο της αυτονομίας), τον Αύγουστο στην Τσιάπας.

Πηγές

- <http://sindesimecairo.wordpress.com/> (κατηγορία τσιάπας)
- Πρωτοβουλία αλληλεγγύης στους/στις Ζαπατίστας <http://zsol.espinblogs.net/>
- αλληλέγγυες/οι από τον αναρχικό, αντιεξουσιαστικό, ελευθεριακό χώρο <http://solidarioszapatistas.squat.gr/>
- “Autonomia Zapatista” (<http://www.black-tracker.gr/details.php?id=353>)
- «Ζαπατίστας: Η Άλλη Καμπάνια» (<http://www.black-tracker.gr/details.php?id=63>)
- βιβλιοθήκη του κοινωνικού χώρο paratod@s
- μηχανή αναζήτησης του athens.indymedia

“ Η Έκτη είναι ένα κάλεσμα των ζαπατίστας. Καλώ δεν σημαίνει ενώνω. Δεν προσπαθούμε να ενώσουμε κάτω από κάποια καθοδήγηση είτε ζαπατίστική είτε οποιασδήποτε άλλης πολιτικής τάσης. Δεν ψάχνουμε για μέλη, ούτε θέλουμε να στρατολογήσουμε, να υποσκελίσουμε, να προσποιηθούμε, να υποκριθούμε, να εξαπατήσουμε, να καθοδηγήσουμε, να υποτάξουμε, να χρησιμοποιήσουμε. Ο προορισμός είναι ο ίδιος, αλλά ο πλούτος της Έκτης, η δύναμή της βρίσκεται στη διαφορετικότητα, στην ετερογένεια, στην αυτονομία των τρόπων που πορευόμαστε. Προσφέρουμε και θα προσφέρουμε σεβασμό, απαιτούμε και θα απαιτούμε σεβασμό. Η συμμετοχή στην Έκτη δεν προϋποθέτει τίποτε άλλο από το «όχι» που μας καλεί και τη δέσμευση να οικοδομήσουμε τα απαραίτητα «ναι». ” υποδιοικητής Μάρκος

Αυτοί και εμείς

σειρά κειμένων του υποδιοικητή Μάρκος, δημοσιεύτηκαν από τον Ιανουάριο του 2013 και μετά στο “enlace Zapatista” και σταδιακά μεταφράζονται σε άλλες γλώσσες και στα ελληνικά // προσπάθεια διαχωρισμού του κόσμου της εκμετάλλευσης, της εξουσίας, της διαφθοράς, της συσσώρευσης πλούτου και της παγκοσμιοποιημένης ελεύθερης αγοράς από τον κόσμο των από τα κάτω, της αντίστασης, της δικτύωσης και της αλληλεγγύης // προσπάθεια των ΝΕ παίζοντας με τις λέξεις, να ενώσουμε τους αγώνες των εκεί με τους αγώνες των εδώ, από την επαρχία Τσιάπας μέχρι τις Σκουριές και τα κινήματα σε τοπικό επίπεδο και εντός ελλαδικού χώρου.

Γιατί επιλέξαμε να ασχοληθούμε με τους Ζαπατίστας

Ο αγώνας των Ζαπατίστας είναι αγώνας των «από τα κάτω» (έννοια που εισήγαγαν πρώτοι), αγώνας χωρίς κομματικές ταμπέλες, για ζωή με αξιοπρέπεια. Είναι ένα παράδειγμα καθημερινού αγώνα μιας εικοσαετίας, με πολλές μετεξελίξεις στον τρόπο σκέψης τους και δράσης τους όλο αυτό το διάστημα. Είναι μια χειροπιαστή απόδειξη αυτοοργάνωσης και αυτονομίας, χωρίς να αποτελεί τον μοναδικό δρόμο, κάτι που παραδέχονται και οι ίδιοι. Ο αγώνας των Ζαπατίστας φωτίζει τους αγώνες και τα κινήματα του κόσμου.

Λεξικό

E.Z.L.N. (Ejercito Zapatista de Liberacion Nacional): Στρατός των Ζαπατίστας για την Εθνική Απελευθέρωση, κίνημα για την αυτοδιάθεση των ιθαγενών του Μεξικού, το ένοπλο τμήμα των Ζαπατίστας.

Εμιλιάνο Ζαπάτα (Emiliano Zapata): Μεξικάνος επαναστάτης, ηγέτης των ανταρτών, εμβληματική φυσιογνωμία στην Λατινική Αμερική.

Τσιάπας (Chiapas): πολιτεία του Μεξικού, έδρα των ζαπατίστικων κοινοτήτων.

υποδιοικητής Μάρκος (subcomandante Marcos): ο πλέον αναγνωρίσιμος από τους Ζαπατίστας παρά την άγνωστη ταυτότητά του, πρωτεργάτης του EZLN, ηγετική φυσιογνωμία, εκπρόσωπος των Ζαπατίστας, συχνά η φωνή τους, πολέμιος του καπιταλισμού, άνθρωπος με χιούμορ, πολυγραφότατος, ένας σύγχρονος αντάρτης.

Ya basta: φτάνει πια! Έκφραση που υιοθέτησαν και χρησιμοποίησαν οι Ζαπατίστας από την πρώτη στιγμή του αγώνα τους.

Pasamontana: αν και κυριολεκτικά σημαίνει ορεινά περάσματα χρησιμοποιείται για να περιγράψει την χαρακτηριστική κουκούλα που φοράνε οι Ζαπατίστας για να καλύψουν τα χαρακτηριστικά τους.

Καρακόλ (el caracol): διοικητική, γεωγραφική και οργανωτική δομή των αυτόνομων κοινοτήτων των Ζαπατίστας. Έδρες των συμβουλίων καλής διακυβέρνησης, προέκυψαν το 2003 μετά από την ανάγκη ποιοτικής βελτίωσης των σχέσεων των κοινοτήτων μεταξύ τους, των σχέσεων των κοινοτήτων με τον EZLN αλλά και την δικτύωσή τους με τον υπόλοιπο κόσμο.

Ιστορική αναδρομή

Το κίνημα των Ζαπατίστας ξεκίνησε την δράση του το 1994. Ιθαγενείς στην πλειοψηφία τους, αλλά και λευκοί και μιγάδες, εξεγέρθηκαν δημιουργώντας τον ζαπατίστικο στρατό EZLN.

Την 1η Ιανουαρίου του 1994 μία ομάδα περίπου 400 ανθρώπων, φορώντας τα παραδοσιακά κόκκινα φουλάρια τους, καταλαμβάνουν το κέντρο και το δημαρχείο της πόλης του Σαν Κριστομπάλ της πολιτείας των Τσιάπας φωνάζοντας **YA BASTA**. Η επιλογή της μέρας δεν ήταν τυχαία. Εκείνη τη μέρα θα τίθονταν σε ισχύ η συμφωνία nafta, η οποία καθιέρωνε μια ζώνη ελεύθερου εμπορίου μεταξύ Μεξικού - Η.Π.Α - Καναδά

και ισοδυναμούσε με την ολοκληρωτική καταστροφή των μικρο-αγροτών. Ο ρατσισμός, η γενικευμένη ανέχεια, η έλλειψη στοιχειωδών συνθηκών διαβίωσης μα πάνω από όλα η πείνα ήταν οι αιτίες που όπλισαν τα χέρια των ιθαγενών αγροτών του EZLN. Το απόγευμα της ίδιας μέρας καλείται ανοιχτή συνέλευση με τη συμμετοχή των κατοίκων, οι οποίοι αναγνωρίζουν τον αγώνα και τα αιτήματά τους.

Στις 2 Ιανουαρίου ξεκινούν οι ένοπλες συγκρούσεις με τον τακτικό στρατό. Παρόλο που η κυβέρνηση και οι στρατηγοί της θεωρούσαν ότι θα ήταν μια εύκολη μάχη, αποδείχτηκε ότι η δεκαετής προετοιμασία του EZLN μέσα στη ζούγκλα ήταν επαρκής για να καταφέρουν να αντισταθούν στα χτυπήματά του στρατού της «κακής κυβέρνησης».

Στις 12 Ιανουαρίου συμφωνείται κατάπαυση του πυρός ανάμεσα στον EZLN και το μεξικάνικο στρατό και έναρξη των διαπραγματεύσεων.

Τους επόμενους μήνες ακολουθούν εξεγέρσεις χωριών, τα οποία ενώνονται σε έναν κοινό αγώνα ενώ μια σειρά από κοινωνικές ομάδες με απεργίες ή με άλλες κοινωνικές διεκδικήσεις δηλώνουν τη συμπαράστασή τους στους Ζαπατίστας.

Παρά τις διαπραγματεύσεις και την εκεχειρία, το κράτος ποτέ δεν σταμάτησε τις ένοπλες επιθέσεις, έστω και μειωμένης έντασης, με αποκορύφωμα το Φλεβάρη του 1995, οπότε εξαπολύει μεγάλη στρατιωτική επιχείρηση ενάντια στους εξεγερμένους ιθαγενείς. Οι διαπραγματεύσεις όμως συνεχίστηκαν και οδήγησαν στη συμφωνία του Σαν Αντρέα, στην οποία προστέθηκε και το αίτημα της αναγνώρισης της κουλτούρας των ιθαγενών.

Η συμφωνία του Σαν Αντρέα ποτέ δεν τέθηκε σε ισχύ από την κυβέρνηση. Αντίθετα, στις συγκρούσεις δεν λάμβαναν μέρος μόνο ο τακτικός στρατός του Μεξικού αλλά και ένοπλες ομάδες παραστρατιωτικών (ακροδεξιό και μισθοφόροι των μεγαλοαγοραστών).

Για τα επόμενα 2 χρόνια η κατάσταση παρέμεινε στάσιμη. Στις 22 Δεκέμβρη του 1997 κορυφώνεται με τη σφαγή στο Acteal, όπου δολοφονήθηκαν 45 άνθρωποι.

Μετά από αυτή τη σφαγή, οι Ζαπατίστας αποφασίζουν να «ανοίξουν» τον αγώνα τους σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο. Εντός Μεξικού, ξεκινούν μια προσπάθεια να έρθουν σε επαφή με όσο το δυνατόν περισσότερους μεξικανούς με αποκορύφωμά αυτής της προσπάθειας την «πορεία των 1111», πορεία που συμμετείχαν ένας σύντροφος ή μια συντρόφισσα από κάθε ζαπατίστικη κοινότητα. Σε παγκόσμιο επίπεδο, οργανώνουν διεθνείς συναντήσεις με ανθρώπους από την Αμερική και την Ασία, από την Ευρώπη και την Ωκεανία, προκειμένου να γνωρίσουν τους αγώνες και τη ζωή τους.

Το 2001 καλούν την «πορεία για την ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ», στην οποία συμμετέχουν εκατομμύρια μεξικανοί και πολίτες άλλων χωρών, φτάνουν ως την έδρα των βουλευτών και των γερουσιαστών, στο Κογκρέσο του Έθνους, απαιτώντας την αναγνώριση των ιθαγενών λαών του Μεξικού.

Μετά από χρόνια διαπραγματεύσεων στα μέσα του 2001 αποφασίζουν να αποσυρθούν από τις διαπραγματεύσεις και να δώσουν έμφαση στην εσωτερική τους οργάνωση και την οικοδόμηση των κοινοτήτων τους. Σταδιακά αρχίζει ο διαχωρισμός του στρατιωτικού από το πολιτικό σκέλος.

Έτσι γεννιούνται τα Συμβούλια Καλής Διακυβέρνησης, τον Αύγουστο του 2003, με τα οποία συνέχισαν την αυτοεκπαίδευση και την εξάσκηση στο να «κυβερνάς υπακούοντας».

Ο EZLN, κατά την διάρκεια της περιόδου 2001 - 2005, μεταβίβασε στα Συμβούλια Καλής Διακυβέρνησης και στους Αυτόνομους Δήμους την οργάνωση των δικτύων βοήθειας και των επαφών που είχαν πραγματοποιηθεί όλα αυτά τα χρόνια του πολέμου και της αντίστασης στο Μεξικό και σε ολόκληρο τον κόσμο. Ομοίως, ο EZLN δόμησε μία οικονομική και πολιτική βάση, η οποία επέτρεψε στις ζαπατίστικες κοινότητες να πορευτούν με λιγότερες δυσκολίες προς τα εμπρός, στη δόμηση δηλαδή της αυτονομίας τους και τη βελτίωση των συνθηκών ζωής τους.

Μέσα από προγράμματα (υγεία, εκπαίδευση, θέση των γυναικών, αναδασμός της γης, παραγωγή) καθώς και μέσα από την οργάνωση των Αυτόνομων Δήμων, οι Ζαπατίστας οικοδομούν καθημερινά έναν νέο κόσμο και δίνουν τη μάχη της επόμενης μέρας.

Το 2006, με αφορμή τις εκλογές του Μεξικού, ξεκινούν την «Άλλη Καμπάνια» με βασικό της χαρακτηριστικό την προσπάθεια να έρθουν σε επαφή με όλους τους κατοίκους του Μεξικού, αφενός για να συζητήσουν για το αδιέξοδο της εκλογικής διαδικασίας και τη νοθεία της, αφετέρου για την προτροπή δημιουργίας δικών τους αυτόνομων κοινοτήτων, όχι αντιγράφοντας απαραίτητα το ζαπατίστικο παράδειγμα αλλά ακολουθώντας έναν ενδεχομένως διαφορετικό δρόμο.

Στην πρώτη φάση της «Άλλης Καμπάνιας», διάρκειας έξι μηνών, ο υποδιοικητής Μάρκος, ως αντιπρόσωπος «μηδέν» διασχίζει όλο το Μεξικό. Οι Ζαπατίστας, ανάμεσα σε άλλους, κάλεσαν και τις πολιτικές και κοινωνικές οργανώσεις της αριστεράς που δεν έχουν πουθενά καταχωρηθεί και τα άτομα που διεκδικούν να είναι αριστεροί και δεν ανήκουν σε οργανωμένα πολιτικά κόμματα, να ενωθούν και να σχηματίσουν μία πανεθνική καμπάνια. Η καμπάνια δεν ήταν προεκλογική αν και πραγματοποιήθηκε εντός της προεκλογικής περιόδου.

Η δεύτερη φάση της «Άλλης Καμπάνιας» ξεκινά τον Μάρτη του 2007 από το Σαν Κριστόμπαλ της Τσιάπας.